

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37P/73/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114224184
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2114224184.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: J., bytom u matky, dieťa otca Ing. T., a matky Z.r, zastúpená JUDr. Evou Kubaskou, advokátkou so sídlom Miletičova 3/a, Bratislava, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a.**

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletého dieťaťa sa návrhom doručeným dňa 22.9.2014 domáhala nariadenie predbežného opatrenia ktorým by súd rozhodol, že maloletého J. ponecháva v starostlivosti matky, otcovi aby uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 100,00 € mesačne, resp. alternatívne aby súd rozhodol, že maloletého J. zveruje na čas do rozvodu rodičov do osobnej starostlivosti matky, a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou vo výške 100,00 € mesačne; zároveň matke aby súd uložil povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia predložiť návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva rodičov. Uviedla že maloletý pochádza z manželstva jeho rodičov (uzavretého dňa XX.X.XXXX), pričom z dôvodu vážnych rozporov a pretrvávajúcej krízy v manželstve matka podala návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému J. (navrhla aby súd zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov); vec je vedená pred tunajším súdom sp.zn. 16P/89/2013 (t.č. prebieha znalecké dokazovanie). Od posledného pojednávania sa nezhody medzi rodičmi maloletého zhoršili, otec nesúhlasí s rozvodom, avšak jeho správanie spôsobuje matke aj maloletému J. psychickú i fyzickú traumu - z uvedených dôvodov od januára do júna 2014 matka prespávala v byte svojej matky na adrese O., pričom byt v ktorom bývali s otcom a maloletým sa nachádza v tom istom vchode a na tom istom poschodí bytového domu (matka sa teda zdržiavala v byte patriacom rodičom počas dňa, a prespať chodila do bytu svojej matky). Nakoľko mal otec výhrady k starostlivosti matky o maloletého, začiatkom leta 2014 sa vrátila matka do spoločného bytu, prespávala izbe spoločne so synom, počas leta 2014 zabezpečovala pre malého rôzne aktivity - otec chodil počas dňa do práce, so synom absolvovali 2 denné výlety (matka má prácu rozdelenú do služieb v rozsahu 14 až 15 služieb v mesiaci, preto má voľno a môže sa synovi venovať i niekoľko dní nasledujúcich po sebe). Nezhody medzi rodičmi vyvrcholili v lete 2014, keď matka „zo strachu pred otcom“ musela spolu s maloletým zo spoločného bydliska odísť - otec matku neustále kontroluje, sleduje ju, je voči nej vulgárny a agresívny, ponižuje ju, a to aj v prítomnosti maloletého. Poukázala na správanie sa otca dňa 11.5.2014, keď matka odchádzala do práce spolu aj s maloletým (penzión v ktorom matka pracuje sa nachádza na Seneckých jazerách) - otec si sadol do auta, odmietol vystúpiť, a prišiel až do Senca, kde počas celej služby od 8,00 hod. do 18,00 hod. sedel vo vozidle alebo sa prechádzal okolo neho; počas cesty matke neustále nadával, ústne útočil, tvrdil že práci matka niekoho má, a chcel riešiť otázky rozvodu. Dňa 11.8.2014 sa matka v práci zúčastnila oslavy narodením a menín, spolu s dospelou dcérou účastníkov X. a maloletým J. - po tom ako odišli z oslavy, sa do penziónu dostavil otec ktorý zaútočil slovne na kolegov matky, bol arogantný, nepríjemný. Dňa 26.8.2014 sa matka s maloletým vrátila z výletu v Bratislave a zistila, že v celom byte sú demontované okná, v byte chýbajú elektrospotrebiče, najmä biela technika - otec sa mal vyjadriť že okná demontoval a

spotrebiče odviezol on, pretože sa rozhodol predmetné veci predať; uvedeným konaním otec znefunkčil byt, v ktorom nebolo možné bývať, a keďže ho odmietol dať do pôvodného stavu, matka s maloletým sa presťahovali do bytu navrhovateľkinej matky. Dňa 27.8.2014 vo večerných hodinách otec maloletého poslal matke SMS ktorou žiadal matku aby okamžite priviedla maloletého domov, inak sa obráti na políciu - nakoľko matka nereagovala, na druhý deň prišiel otec k dverám bytu v ktorom bola matka, búchal do dverí a vykrikoval, že mu matka bráni v styku s maloletým; v ďalších dňoch sa situácia opakovala, preto sa matka presťahovala spolu s maloletým späť do rodinného domu k otcovi. Matka poukázala ďalej na skutočnosť že otec ju opakovane napádal, nerešpektuje jej vyjadrenia, opakovane ju slovne obťažuje, vyžaduje od nej plnenie si manželských povinností, svojvoľne vstupuje napriek nesúhlasu matky do kúpeľne keď sa sprchuje a pod. - napriek uvedenému matka zotrvala v spoločnom rodinnom dome, v ktorom s maloletým užívala jednu izbu. Dňa 9.9.2014 vo večerných hodinách sa otec matke opakovane začal vyhrážať, nakoniec ju vytlačil z domu - matka odišla na faru, a keďže sa jej ani neskôr nepodarilo dostať sa do domu, prespala v aute. Dňa 12.9.2014 vo večerných hodinách opätovne otec verbálne napadol matku a následne do nej sácal, vylial na ňu 2 poháre vody, snažil sa ju vyhodiť pred dom - matka odišla aj s maloletým na policajnú stanicu; po návrate do domu zistila že otec vypustil pneumatiku na vozidle ktoré využíva matka, a zablokoval ho iným autom tak, že nemohla na vozidle odísť. Na ďalší deň otec prišiel do penziónu v ktorom pracuje matka, kde urážal personál a klientov - z dôvodu obavy vzniku konfliktu privolaná hliadka PZ otca vyviedla. Od 12.9.2014 sa matka zdržiava s maloletým mimo miesta bydliska, pred otcom sa schováva, nakoľko z neho má strach, bojí sa že jej aj maloletému ublíži. I keď verbálne a fyzické útoky sú nasmerované voči matke, maloletý je pri nich prítomný, otec koná nekontrolovane. Opísané opakujúce sa útoky otca sú prevažne odôvodňované tým, že matka sa nevie starať o dieťa, nevie ho vychovávať, a že mu bráni v styku s maloletým - vzhľadom na uvedené otec svojim správaním voči matke (ponižovanie, pohŕdavé zaobchádzanie, sledovanie, vyhrážanie, vyvolávanie strachu, odopieranie spánku) naplnil ustanovenia Trestného zákona o týraní blízkej osoby. Matka má z otca strach, bojí sa vrátiť do spoločného bytu, ktorý navyše ani nie je spôsobilý na bývanie z dôvodu demontovaných okien. Uviedla že má príjem zo zamestnania cca. 500,00 € mesačne; platí 75,00 € mesačne z titulu výživného dospeljej dcére X. (študentka VŠ), platí poplatky spojené s bývaním a užívaním bytu na O. vo výške cca. 150,00 € mesačne, má náklady na úhradu cestovného do zamestnania mesačne cca. 70,00 €, spláca pôžičku na auto vo výške 123,00 € mesačne. Príjem otca je cca. 1.000,00 € mesačne, platí z titulu výživného sumu 75,00 € mesačne dcére X., spoločný úver a poplatky spojené s bývaním na K.; otec disponuje platbou mesačného nájomného za spoločný dom rodičov od nájomcov vo výške cca. 400,00 € mesačne. Vzhľadom na uvedené podľa matky vyvstala naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov, preto žiada o nariadenie predbežného opatrenia. K návrhu priložila matka 6ks fotografií, potvrdenie OO PZ S. o urobení oznámenia matkou zo dňa 26.8.2014 a 12.9.2014, list matky otcovi zo dňa 8.9.2014.

Matka následne predložila súdu ďalšie doklady, a to rodný list maloletého dieťaťa, rodný list X. čestné prehlásenie J. Mgr. Y. (s jeho životopisom).

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil tiež spis sp.zn. 27P/24/2014 (návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia bol v tomto konaní zamietnutý).

Súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu zistil že maloletý J. má XX rokov - momentálne býva s matkou, ktorá je schopná sa o neho postarať.

Výdavky na výchovu a výživu maloletého sú primerané k jeho veku (nie sú zvýšené).

Matka je zamestnaná s príjmom cca. 500,00 € mesačne, otec má príjem cca. 1.000,00 € mesačne; výdavky oboch rodičov sú obvyklé, nezvýšené.

Obaja rodičia majú k maloletému vytvorený pozitívny citový vzťah, zo strany otca neboli preukázané (ani matkou tvrdené) voči maloletému žiadne ataky, neboli zistený žiadny nepriaznivý vplyv otca na maloletého (dokonca samotná matka navrhla v konaní o rozvod manželstva na čas po rozvode striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov!).

Medzi rodičmi sú dlhodobu narušené vzťahy a nezhody, hlavne otec verbálne napáda matku, nevhodne sa k nej správa, robí jej naprotiveň; vzájomný vzťah rodičov je komplikovaný a neprehľadný, nakoľko občasne žijú spolu, následne po hádke každý zvlášť, matka sa aj napriek ňou tvrdených excesoch otca voči nej opätovne k nemu vracia.

Podľa § 74, ods. 1 a ods. 2, prvá veta Občianskeho súdneho poriadku pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Podľa § 75, ods. 1, ods. 4, ods. 6, ods. 8 a ods. 9 Občianskeho súdneho poriadku predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

O návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vyluču účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Rozhodnutie o predbežnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho nariadenia. Ak je návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý, súd odošle rozhodnutie do troch dní od jeho vydania.

Podľa § 76, ods. 1, písm. a) a f) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere, f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 36, ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Zmyslom predbežného opatrenia je dočasné riešenie a dočasná úprava vzťahov medzi účastníkmi konania, v tomto prípade medzi rodičmi maloletého dieťaťa; predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva účastníkov čo znamená, že rozhodnutím uvedeným v predbežnom opatrení nie je súd viazaný a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia, a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi aby platil výživné v nevyhnutnej miere, podľa § 76 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal, pričom ako už bolo spomenuté predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej (i keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej; je však nevyhnutné, aby boli osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že existuje nebezpečie bezprostrednej ujmy.

Rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov voči deťom, prichádza v zmysle ustanovenia § 36, ods. 1 Zákona o rodine do úvahy vtedy, ak rodičia dieťaťa spolu nežijú a zároveň sa na úprave práv a povinností nedohodnú.

V danom prípade -po preskúmaní podaného návrhu, a po posúdení veci- súd nepovažoval návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia za dôvodný, nestotožnil sa s dôvodmi ňou uvádzanými, pre ktoré by mal rozhodnúť o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu formou predbežného opatrenia (rozhodnúť o jeho „ponechaní“, resp. zverení do osobnej starostlivosti matke, a určiť povinnosť otcovi platiť výživné vo výške 100,00 € mesačne), a to hlavne preto, že matka žiadnym právne relevantným spôsobom (ktorý by súd mohol a mal akceptovať) nepreukázala hroziace nebezpečenstvo,

alebo výrazné zhoršovanie sa postavenia maloletého dieťaťa, či iného účastníka konania; nielenže žiadne dôvody na základe ktorých by mal súd nariadiť predbežné opatrenie nepreukázala, dokonca ani žiadne takéto závažné dôvody vo vzťahu k maloletému dieťaťu (!) neuviedla. Ako už bolo vyššie spomenuté, zmyslom predbežného opatrenia je okrem iného práve zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu postavenia účastníka konania, pričom v tomto konkrétnom prípade súd takéto dôvody v prípade nevydania predbežného opatrenia nevidí - dieťa totiž už teraz (teda v čase podania návrhu na súd) žije s matkou v prostredí ktoré je pre maloletého vyhovujúce - nie je preto potrebné rozhodnúť o zverení dieťaťa do jej osobnej starostlivosti, nakoľko ho matka má fakticky u seba (neprichádza do úvahy ani aplikácia § 76, ods. 1, písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, t.j. odovzdanie dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov). Súd nepovažoval za preukázané odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, pretože táto nebola žiadnym konkrétnym spôsobom špecifikovaná, označená, a hlavne preukázaná - navyiac samotná matka navrhla v konaní o rozvod manželstva na čas po rozvode striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov(!), teda aj podľa nej je otec schopný a spôsobilý sa o dieťa starať; obaja rodičia majú s maloletým vzájomne vytvorený pozitívny citový vzťah, zo strany otca neboli preukázané (ani matkou tvrdené) voči maloletému žiadne ataky, neboli zistené žiadny nepriaznivý vplyv otca na maloletého - súdu preto nie je dosť dobre zrejmé z čoho má matka „obavy“, pričom jej tvrdenia ostali vo vzťahu k maloletému dieťaťu nepreukázané, takisto tvrdenia matky o vyhrážkach otca ostali iba v rovine „obáv a strachu“.

Čo sa týka uloženia povinnosti otcovi platiť výživné vo výške 100,00 € mesačne, matka taktiež nepreukázala hroziace nebezpečenstvo, alebo výrazné zhoršovanie sa postavenia maloletého dieťaťa či iného účastníka konania - nepreukázala, že by sa v dôsledku neplatenia výživného ocitla v situácii v ktorej by bol ohrozený priaznivý vývoj či výchova dieťaťa, aj keď v návrhu uviedla že otec neprispieva na výživu maloletého. Matka navyiac nepreukázala že jej pomery by boli výrazne nepriaznivé, napr. že nemá žiaden príjem (sama uviedla svoj mesačný príjem zo zamestnania vo výške 500,00 €, jej výdavky na chod domácnosti sú obvyklé, nezvýšené), pričom výdavky na maloleté dieťa sú primerané k jeho veku, neboli preukázané žiadne zvýšené nároky na výživu, ktoré by matka nezvládla uspokojovať a pod. (neprichádza teda do úvahy aplikácia § 76, ods. 1, písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, t.j. uložiť otcovi aby platil výživné v nevyhnutnej miere). V tejto súvislosti súd iba pripomína, že nariadením predbežného opatrenia podľa § 76, ods. 1, písm. a) Občianskeho súdneho poriadku môže súd nariadiť účastníkovi aby platil výživné v nevyhnutnej(!) miere - matka však požaduje platenie výživného vo výške 100,00 € mesačne, čo sa nedá považovať za výživné v „nevyhnutnej miere“ (ako to predpokladá zákon) - v tomto smere je návrh matky nereálny, nebolo mu možné vyhovieť.

Súd sa nestotožnil s potrebou riešiť momentálny stav nariadením predbežného opatrenia i z toho dôvodu, že nevidel akútnu potrebu dočasnej úpravy vzťahu účastníkov, ktorá by nezniesla odklad. Navyiac, ako už bolo spomenuté, matka nepredložila súdu relevantné dôkazy, na základe ktorých by osvedčila potrebu upraviť vzťahy vo forme predbežného opatrenia, a na základe ktorých by mal súd vydať tak vážne rozhodnutie, ako je -i keď dočasná- úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

Súd poukazuje v súvislosti s nedôvodnosťou návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia na skutočnosť, že medzi rodičmi sú dlhodobo narušené vzťahy a existujú medzi nimi nezhody, keď hlavne otec verbálne napáda matku, nevhodne sa k nej správa - vzájomný vzťah rodičov je komplikovaný a neprehľadný (občasne žijú spolu, následne po hádke každý zvlášť, matka sa aj napriek ňou tvrdených excesoch otca voči nej opätovne k nemu vracia), a podľa názoru súdu podaný návrh je iba dôsledkom zlých vzájomných vzťahov rodičov, ktorí by ich však nemali riešiť na úkor a prostredníctvom maloletého dieťaťa!

Na záver súd iba pripomína, že vo veci je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého, v ktorom je riešené, a bude rozhodnuté aj o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, po vykonaní riadneho dokazovania, a vo forme rozsudku.

S poukazom na tieto skutočnosti a okolnosti súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, teda návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.